

LIITE 1.6 Erilaiset työllistymispolut

Työpaikkavalmentajakoulutus: Erilaiset työllistymispolut

Materiaali tämän osion jatkokehittelyä varten

Diat 2 - 6 esitetty ja loput diat tulostettu osallistujille Työpaikkavalmentajakansioon

Milka Lintinen, ASPA-säätiö, Työ – tie osallisuuteen -projekti

Erilaiset työllistämistoimet

Ilman palkkaa

- **Työkokeilut**
  - Järjestäjänä Kela, vakuutuslaitos, TE-toimisto
  - Pituus 7 pv-6 kk
- **Kuntouttava työtoiminta**
  - Pitkäaikaistyöttömille, max 2 vuotta (harkinnan mukaan kauemmin)
- **Kelan mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennuksen työharjoitteluosuus**
- **Avotyötoiminta**
  - Kehitysvammaisille työosuusrahalla
- **Kuntoutuskurssien työelämäjaksot**
  - Esimerkiksi niille, joiden terveydentila rajoittaa sijoittumista työhön, esim.
http://www.kiipula.fi/fi/aikuiskoulutus/ammattilliset_kuntoutuskurssit/aikuisille_pitkakestoinen

Erilaiset työllistämistoimet

Palkan kanssa

- **Sanssi-kortti**
  - Vastavalmistuneet alle 30-vuotiaat
  - 10 kk, 700 €/kk
- **Duuni-kortti**
  - Yli 30-vuotiaat
- **Palkkatuki, korotusosa, korkein korotettu**
  - Pitkäaikaistyöttömyys
  - Vamma tai sairaus
- **Työolosuhteiden järjestelytuki**
- **Työhönvalmennustuki**

Erilaiset opiskelupolut

- **TET-jaksot**
- **Työssäoppiminen**
  - Osa ammatillista koulutusta
  - Nuoria (16v. →) ja aikuisia
- **Työharjoittelu**
  - Korkeakoulut nuoria aikuisia(18 v. →) ja aikuisia
- **Näyttötilaisuus**
  - Ammatillinen koulutus
- **Oppisopimuskoulutus**
  - Ammatillinen koulutus

Erilaiset työsuhteet

- Kesätyö
- Määräaikainen työsuhde
- Osa-aikainen työ
- Sijaisuus
- Keikkalainen
- Kutsuttaessa töihin
- Toistaiseksi voimassa oleva eli vakituinen

Muut

- Siviilipalvelus
- Yhdyskuntapalvelu

Kenen kanssa teen yhteistyötä?

- Järjestävät ja lähettävät tahot:
  - TE-toimistot,
  - työvoimanpalvelukeskukset,
  - kunta/kaupunki,
  - Kela,
  - vakuutuslaitokset,
  - oppilaitokset,
  - projektit/hankkeet,
  - yhdistykset,
  - työhönvalmennusyritykset,
  - kuntoutuslaitokset,
  - tuetun työllistymisen yksikkö,
  - sosiaaliset yritykset,
  - työkeskukset,
  - klubitalot,
  - 4H-yhdistykset,
  - jne.

Mikä on...?

Työllistymissuunnitelma

- Työttömällä työnhakijalla on oikeus työnhaun tueksi laadittavaan työllistymissuunnitelmaan. Se laaditaan mahdollisimman pian työnhakijaksi rekisteröitymisen jälkeen.
- Suunnitelmaa tarkistetaan asiakkaan tilanteen muuttuessa, esimerkiksi työttömyyden pitkittyessä.
- Suunnitelma edellyttää toimia sekä työ- ja elinkeinotoimistolta että työnhakijalta. Suunnitelmaan kirjataan mm. mitä tai millaisia työ- tai koulutuspaikkoja työnhakija hakee, tai mitkä toimet ja selvitykset parhaiten auttavat työllistymistä.
- Jos työnhakija ei osallistu suunnitelman tekoon tai noudata siinä sovittuja toimenpiteitä, hän saattaa menettää työttömyyspäivärahansa tai työmarkkinatukensa. Pitkään työmarkkinatukea saaneille osoitetaan tehostetusti työtä ja toimenpiteitä.

http://www.mol.fi/mol/fi/00_tyonhakijat/07_tyottomyys/04_jos_tyottomyys_pitkittyy/index.jsp

Mikä on...?

Työvoiman palvelukeskus

- Työvoiman palvelukeskuksista pitkään työttömänä ollut saa sekä kunnan, Kelan että työ- ja elinkeinotoimiston palveluja. Asiakkaat ohjataan palvelukeskuksiin sosiaalitoimiston tai työ- ja elinkeinotoimiston kautta. Palvelukeskuksissa asiakasta palvelee työvoimaneuvojan lisäksi mm. terveydenhoitaja, sosiaaliohjaaja ja psykologi.
- Työvoiman palvelukeskuksessa etsitään asiakkaan kanssa yhdessä uusia väyliä työelämään, ammatillisen koulutukseen tai muuhun pitkäaikaiseen ratkaisuun.

Aktivointisuunnitelma

- Aktivointisuunnitelmassa etsitään väyliä takaisin töihin. Kunnat ja työ- ja elinkeinotoimisto tekevät yhteistyössä asiakkaan kanssa aktivointisuunnitelman silloin, kun hän on ollut pitkään työttömänä ja saanut työmarkkinatukea tai toimeentulotukea.
- Aktivointisuunnitelman tavoitteena on löytää polku työelämään. Siihen voidaan sisällyttää työvoimapalveluja sekä erilaisia sosiaali-, terveys-, koulutus- ja kuntoutuspalveluja ja kuntouttavaa työtoimintaa. Aktivointisuunnitelmassa sovitaan myös siitä, miten työ- ja elinkeinotoimisto ja kunnan sosiaalitoimi tukevat asiakasta suunnitelman toteutuksessa.
- Jos työnhakija ilman pätevää syytä jättää saapumatta aktivointisuunnitelman laatimis- tai tarkastamistilaisuuteen, hän menettää oikeutensa työttömyysetuuteen vähintään 15 päiväksi. Jos työnhakija laiminlyö aktivointisuunnitelman toteuttamisen, hän voi menettää oikeutensa työttömyysetuuteen 60 päiväksi tai toistaiseksi. Toimeentulotuen perusosaa voidaan leikata enintään 20 prosenttia.

Mikä on...?

TE-toimiston työkokeilu

- Työnhakija voi osallistua työkokeiluun, jonka tarkoituksena on selvittää ammatinvalinta- ja uravaihtoehtoja tai tukea paluuta työmarkkinoille.
- Työkokeiluun osallistuvalla työttömällä työnhakijalla maksetaan työkokeilun ajalta työttömyysetuutta sekä tietyin edellytyksin kulukorvausta joko 9 tai 18 euroa päivältä. Kulukorvausta maksetaan vain osallistumispäiviltä. Kela maksaa työmarkkinatuen tai peruspäivärahan ja kulukorvauksen työkokeilun ajalta. Ansiopäivärahaa ja kulukorvausta työkokeilun ajalta on haettava omasta työttömyyskassasta. Työ- ja elinkeinotoimisto antaa maksajalle työkokeilusta työvoimapoliittisen lausunnon, jonka perusteella etuudet maksetaan.
- Työkokeilusta tehdään sopimus, jonka allekirjoittavat työkokeiluun osallistuva, työ- ja elinkeinotoimiston edustaja ja työkokeilun järjestäjä.
- Kyseessä ei ole työsuhde.
- Työ- ja elinkeinotoimisto hankkii työkokeilupaikan, mutta sen voi hankkia myös itse.
- Lain mukaan työnantajan on selvitettävä lasten kanssa työskentelevien henkilöiden rikostausta. Jos työkokeilu tapahtuu rikostaustan selvittämislain soveltamispiiriin kuuluvissa tehtävissä, työ- ja elinkeinotoimisto pyytää työnhakijan rikosrekisteriotteen nähtäväksi ennen työkokeilusopimuksen tekemistä.
- Työkokeilua koskevat säännökset ovat laissa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta, valtioneuvoston asetuksessa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta ja työttömyysturvalaissa.

Mikä on...?

KELAn työkokeilu

- Soveltuvuuttasi erilaisiin ammatteihin tai selviytymistäsi erilaisissa työtehtävissä voidaan selvittää työkokeilulla työpaikoilla, työklinoissa tai muissa Kelan hyväksymissä kuntoutusyksiköissä.
- Työkokeilu työklinoissa tai muussa laitoksessa kestää enintään 6 viikkoa. Työkokeilu työpaikalla kestää tavallisesti 1–2 kuukautta. Voit etsiä työkokeiluun sopivan työpaikan myös itse tai TE-toimiston avustuksella.
- Työkokeiluun voi ohjata mm. Kela, hoitava lääkäri tai kuntoutustutkimuksen tehnyt asiantuntija.

http://www.kela.fi/tyoikaisille_tyo-ja-koulutuskokeilu

Mikä on...?

Vakuutusyhtiön työkokeilu

- Työkokeilu on työpaikalla tapahtuvaa työeläkekuntoutusta. Sen avulla voidaan tukea työhön paluuta pitkän sairausloman jälkeen, jolloin työkokeilu toimii pehmeänä laskuna takaisin työelämään. Työkokeilu kestää yleensä 1-3 kuukautta, mutta tietyin edellytyksin työkokeilua voidaan jatkaa harkinnan mukaan jopa 6 kuukautta. Päivittäinen työaika voi vaihdella 4 - 8 tunnin välillä. Työaika voidaan työkokeilun aikana pidentää asteittain
- Työkokeilun avulla voidaan myös tarvittaessa selvittää työtehtävien sopivuutta terveydentilallesi sekä soveltuvuuttasi kyseiselle alalle.
- Loppuuko sairauslomasi tai kuntoutustukesi tilanteessa, jossa et vielä täysin usko selviytyväsi vanhoista töistäsi? Työkokeilun tavoite on tehdä työhön paluustasi mahdollisimman stressitöntä ja helppoa. Käytännössä tämä tapahtuu esimerkiksi lyhentämällä työaikaasi ja keventämällä työtehtäviäsi.
- Jos työsuhteesi on vielä voimassa, ensisijaisesti sinun tulisi hyödyntää oman työpaikan tarjoamia mahdollisuuksia työtehtävien tai toimenkuvan vaihtoon. Jos työsuhteesi ei ole enää voimassa, voidaan työkokeilu järjestää myös uudessa työpaikassa. Sopivan työkokeilupaikan etsimisessä on oma aktiivisuus ensiarvoisen tärkeää. Tarvittaessa apua saa esimerkiksi työvoimatoimistojen työvoimaneuvojilta.
- Yhteydenpito työterveyshuoltoon on työkokeilun aikana tärkeää, jotta voidaan seurata, onko esimerkiksi työtehtäviäsi syytä muuttaa terveydentilallesi paremmin sopiviksi. Myös kokonaan uusia työtehtäviä on mahdollista kokeilla.

http://www.ilmarinen.fi/Production/fi/tietopankki/03_ammattillinen_kuntoutus/03_kuntoutuja/03_kuntoutusmuodot/01_tyokoikeilu/index.jsp#.Uh9KnBvlaTA

<https://www.varma.fi/fi/henkiloasiakkaat/tyoelamassa/ammattillinenkuntoutus/tyopaikkakuntoutus/pages/default.aspx>

Mitä on...?

Kuntouttava työtoiminta

- Kuntien *on järjestettävä* kuntouttavaa työtoimintaa niille pitkään työttöminä olleille henkilöille, jotka saavat työmarkkinatukea tai toimeentulotukea ja jotka eivät työ- ja toimintakykynsä takia kykene osallistumaan TE-hallinnon ensisijaisiin palveluihin.
- Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on ehkäistä työttömyyden aiheuttamia kielteisiä vaikutuksia asiakkaan toimintakykyyn, vahvistaa asiakkaan elämän- ja arjenhallintaa sekä työ- ja toimintakykyä ja ehkäistä syrjäytymistä tarjoamalla mahdollisuutta työtoimintaan ja muihin palveluihin.
- Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen perustuu aktivointisuunnitelmaan, jonka työ- ja elinkeinotoimiston ja kunnan sosiaalihuollon viranomainen laativat asiakkaan kanssa. Asiakkaalle suunnitellaan palvelukokonaisuus, joka kirjataan aktivointisuunnitelmaan. Suunnittelussa otetaan huomioon asiakkaan henkilökohtainen tilanne, joka määrittelee sen, mitä palveluita asiakkaalle palvelukokonaisuudessa tarjotaan.
- Työtoimintapaikat ovat kunnan ja valtion virastoissa, järjestöissä, säätiöissä tai muissa julkisissa yhteisöissä. Kuntouttava työtoiminta ei ole mahdollista yksityisessä yrityksessä. Kuntouttava työtoiminta on henkilökohtaiseen suunnitelmaan perustuvaa työskentelyä avustavissa tehtävissä.
- Työtoimintaa järjestetään: 3 kuukauden jaksoissa, 1-5 päivää viikossa arkisin, 4-8 tuntia päivässä, max. 24 kk ajan.
- Toiminta ei ole työsuhteinen eikä työtoiminnassa ole lisä-, yli-, yö- ja vuorotyötä. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvan toimeentuloetuudet säilyvät (työmarkkinatuki tai toimeentulotuki). Lisäksi työtoiminta-ajalta saa: toimintarahaa tai ylläpitokorvausta, korvausta matkakustannuksista yksilöllisen tilanteen mukaan.
- Kuntouttavassa työtoiminnassa noudatetaan työturvallisuuslakia ja kunta järjestää työtaturmavakuutuksen. Terveystieteiden palvelut toteutuvat perusterveydenhuollon kautta.
- Kuntouttava työtoiminta on sosiaalihuoltolain Sosiaalihuoltolaki 17.9.1982/710 mukainen sosiaalipalvelu. Kuntouttava työtoiminta on myös työttömyysturvalain Työttömyysturvalaki 30.12.2002/1290 mukainen työllistymistä edistävä palvelu. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa kuntouttavan työtoiminnan lainsäädännöstä ja kehittämisestä. Palvelusta säädetään kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa. (Laki kuntouttavasta työtoiminnasta 189/2001, Finlex). Lain keskeisenä ajatuksena on tiivis yhteistyö kuntien ja työ- ja elinkeinotoimistojen (TE-toimisto) kesken.

Mitä on...?

Avotyötoiminta

- Tavallisilla työpaikoilla toteutettavaa työtoimintaa. Avotyöntekijät työskentelevät erilaisissa avustavissa tehtävissä kuntien palveluyksiköissä sekä yrityksissä muun muassa keittiö- ja siivoustöissä sekä kaupan ja kiinteistönhuollon tehtävissä. Avotyöntekijöitä on myös avustavissa hoivatehtävissä päiväkodeissa ja vanhustenhuollossa. Avotyötoiminnassa olevat työskentelevät tavallisilla työpaikoilla, mutta tekevät työtä huoltosuhteessa ja ovat kirjoilla työ- ja toimintakeskuksessa.
- Suomessa noin 2 300 kehitysvammaista, kehitysvammaisten erityishuoltolain tai sosiaalihuoltolain perusteella.
- Avotyön työaikaan vaikuttavat työntekijän voimavarat ja työnantajan tarpeet. Työajasta sopivat työnantaja, työkeskuksen henkilökunta ja työntekijä. Avotyöntekijä voi työskennellä osan viikosta työpaikalla ja osan toimintakeskuksessa.
- Kunta voi maksaa avotyötoiminnasta työosuusrahaa 0–12 euroa päivässä (eläkkeen lisäksi). Työosuusraha ei ole veronalaista tuloa, mikäli sitä maksetaan enintään 12 euroa päivässä. Työosuusrahan määrästä päättävät työkeskus ja työkeskusta ylläpitävä organisaatio. Keskimäärin työosuusraha on 5 euroa päivässä. Työnantaja voi maksaa työntekijän työpanoksesta korvauksen työkeskukselle. Avotyöntekijällä on oikeus ilmaiseen kuljetukseen työpaikalleen, jos avotyötoiminta perustuu kehitysvammaisten erityishuoltolakiin.
- Avotyötoiminta on työhön sijoittamista ja sen tarkoitus on johtaa tuettuun työllistymiseen. Tärkeintä avotyötoiminnassa on erilaisten taitojen oppiminen ja/tai kuntoutus.

http://www.helsinginseutu.fi/hki/HS/Selkosivut/Selkosivut/Koulutus_ ja_ ty_ /Kehitysvammaisten+p_iv_+ja+ty_toiminta
<http://www.kvtl.fi/fi/tyoelama/tyollistyminen/avotyotoiminta/>

Palkkatuettu työ ja palkkatuki

- Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää työnantajalle palkkatukea työttömän henkilön palkkauskustannuksiin, jos työnhakija ei työllisty avoimille työmarkkinoille tai jos hän ei sijoitu koulutukseen. Työ- ja elinkeinotoimisto harkitsee tapauskohtaisesti, milloin työnhakijan sijoittumista työhön voidaan edistää myöntämällä palkkatukea. Tukea voidaan maksaa kunnalle, yrityksille, yhdistyksille, säätiöille sekä kotitalouksille vajaakuntoisen, nuoren tai syrjäytymisvaarassa olevan työllistämiseen. Työnhakija voi saada omatoimisen työnhaun avuksi palkkatukisetelin työ- ja elinkeinotoimistosta.
- Palkkatuen myöntäminen edellyttää, että tuella palkattavan tuottavuuden arvioidaan olevan tarjolla olevassa työtehtävässä alentunut osaamisessa ja ammattitaidossa olevien puutteiden, työttömyyden keston, vamman tai sairauden taikka muun syyn johdosta. Palkkatuetun työn tulee parantaa työttömän työnhakijan ammattitaitoa, osaamista ja työmarkkina-asemaa ja näin edistää hänen työllistymistään avoimille työmarkkinoille.
- Palkkatukea voidaan myöntää työsopimussuhteessa tehtävään työhön tai oppisopimuskoulutukseen. Sitä voivat saada kunnat, yritykset ja muut yksityisen sektorin työnantajat, mm. yhdistykset, säätiöt ja kotitaloudet sekä sosiaaliset yritykset. Valtion virastolle ja laitokselle voidaan osoittaa määrärahoja työttömän työnhakijan palkkaamisesta aiheutuviin palkkauskustannuksiin noudattaen pääsääntöisesti, mitä palkkatuesta on säädetty.
- Palkkatuki muodostuu kahdesta osasta, perustuesta ja lisäosasta. Vuonna 2013 perustuen suuruus on 32,46 euroa/päivä. Lisäosan suuruus vaihtelee tapauksittain työ- ja elinkeinotoimiston harkinnan mukaan. Lisäosan suuruus on enintään 60 % perustuen määrästä, joissakin tapauksissa enintään 90 % perustuen määrästä. Tuen määrään vaikuttavat työnhakijaan ja työnantajaan liittyvät seikat.
- Palkkatuki voi olla enintään 75 prosenttia palkkauskustannuksista, kun tuella palkattavan henkilön vamma tai sairaus vaikeuttaa työllistymistä
- Palkkatuki voi olla enintään 50 prosenttia palkkauskustannuksista, jos tuella palkattava on
  - 1) saanut työttömyysetuutta työttömyyden perusteella vähintään 500 päivältä
  - 2) ollut yhdenjaksoisesti työttömänä vähintään kuusi kuukautta ennen palkkatuen myöntämistä
  - 3) vailla ammatillista koulutusta
  - 4) yli 50-vuotias
  - 5) oikeutettu kotoutumissuunnitelmaan kotoutumisen edistämistä annetun lain nojalla.

Sanssi-kortti

- **Max. 10 kk, 700 €/kk**, summan suuruus kuukaudessa riippuu tehtyjen työpäivien määrästä. Vuonna 2013 tuki on 32,46 euroa päivässä, jos työaika on vähintään 85 prosenttia alan säännöllisestä työajasta. Tukea maksetaan enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa.
- Sanssi-kortti on työ- ja elinkeinotoimiston myöntämä työllistämisseteli. Sanssi-kortti voidaan myöntää nuorelle, alle 30-vuotiaalle työttömälle työnhakijalle, joka on rekisteröitynyt työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistossa. Myös peruskoulun ja lukion suorittaneet nuoret voivat saada kortin, mutta ensisijaisesti heitä kannustetaan jatko-opintoihin.
- Sanssi-kortti osoittaa työnantajalle, että kyseisen nuoren palkkakustannuksiin voidaan myöntää palkkatukea. Palkkatuen saamiseksi työnantajan pitää tehdä hakemus palkkatuesta TE-toimistoon hyvissä ajoin ennen suunniteltua työn aloittamista. Palkkatuki on tuen saaneelle työnantajalle (kotitaloutta lukuun ottamatta) veronalaista tuloa.
- Maksettuihin palkkoihin liittyvät samat työnantajavelvollisuudet kuin muihinkin palkkoihin. Nuorelle maksettavan palkan pitää olla työehtosopimuksen mukainen.
- Solmittava työsuhde voi olla määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva tai oppisopimuskoulutukseen pohjautuva. Osa-aikainen tai kokoaikainen. Oppisopimuskoulutukseen tukea voi saada koko koulutuksen ajan. Työnantaja voi olla yritys, yhdistys, säätiö tai kunta – melkein mikä tahansa, mutta ei valtion virasto tai laitos.
- Palkkatukea ei myönnetä, jos työnantaja on hakemuksen jättämistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut tai lomauttanut työntekijöitä samoista tai samanlaisista tehtävistä tai lyhentänyt heidän työaikaansa ja edellä mainitut toimet eivät ole palkkatuen hakemishetkellä päättyneet, tukeen perustuva työhön ottaminen aiheuttaisi työnantajan palveluksessa olevien muiden työntekijöiden tai heidän työolosuhteidensa tai etuuksiensa huonontumisen, työnantaja saa tuella palkattavan henkilön palkkaamiseen samalta ajalta muuta valtion tukea lukuun ottamatta oppisopimuksen perusteella maksettavaa koulutuskorvausta.
- TE-toimistossa neuvotaan, miten palkkaat nuoren, jolla on Sanssi-kortti.
- TE-toimistossa tarkistetaan palkkatuen myöntämisehdot. Nuoren työnhakutilanteessa esittämä Sanssi-kortti ei riitä tuen saamiseksi, vaan palkkatukihakemus tulee täyttää. Hakemuksen liitteeksi ei tarvita todistusta verojen maksamisesta, sillä TE-toimisto saa verotiedot suoraan verottajalta. Työsuhde voi alkaa, kun TE-toimisto on myöntänyt palkkatuen.

Duuni-kortti

- TE-toimisto voi antaa Duuni-kortin **30 vuotta täyttäneille työttömille työnhakijoille** omatoimisen työnhaun tukemiseksi. Pitää olla rekisteröitynyt työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistossa.
- Duuni-kortti osoittaa työnantajalle, että kyseisen henkilön palkkaamiseen voidaan myöntää palkkatukea. **Palkkatuen saamiseksi työnantajan pitää tehdä hakemus TE-toimistoon hyvissä ajoin ennen suunniteltua työn aloittamista.**
- Duuni-kortilla työnantaja voi saada palkkatukea **enintään 10 kuukautta, mutta tietyin edellytyksin jopa 24 kuukautta.** Oppisopimuskoulutukseen tukea voi saada koko oppisopimuskoulutuksen ajan. Työnantaja voi saada perustukena noin **700 euroa kuukaudessa. Palkkatuen perustuen lisäksi työnantaja voi saada palkkatuen lisäosaa.** Lisäosan tarpeen arvioi aina TE-toimisto työnhakijan yksilöllisten seikkojen perusteella.
- Solmittava työsuhde voi olla määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva tai oppisopimuskoulutukseen pohjautuva. Osa-aikainen tai kokoaikainen. Työntekijälle pitää maksaa työehtosopimuksen mukaista palkkaa. Työsuhde voi alkaa, kun TE-toimisto on myöntänyt palkkatuen.
- Ota huomioon myös, että palkkatukea ei myönnetä, jos työnantaja on hakemuksen jättämistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut tai lomauttanut työntekijöitä samoista tai samanlaisista tehtävistä tai lyhentänyt heidän työaikaansa ja edellä mainitut toimet eivät ole palkkatuen hakemishetkellä päättyneet, tukeen perustuva työhön ottaminen aiheuttaisi työnantajan palveluksessa olevien muiden työntekijöiden tai heidän työolosuhteidensa tai etuuksiensa huonontumisen, työnantaja saa tuella palkattavan henkilön palkkaamiseen samalta ajalta muuta valtion tukea (lukuun ottamatta oppisopimuksen perusteella maksettavaa koulutuskorvausta).
- TE-toimistossa tarkistetaan palkkatuen myöntämisehdot. Työnhakijan työnhaun yhteydessä esittämä Duuni-kortti ei riitä tuen saamiseksi. Sen lisäksi työnantajan on täytettävä palkkatukihakemus TE-toimistoon. Huom! Palkkatukihakemuksen liitteeksi ei tarvita enää todistusta verojen maksamisesta, sillä TE-toimisto saa verotiedot suoraan verottajalta
- Jos TE-toimisto myöntää palkkatuen, työnantaja hakee tukea ELY-keskukselta maksatushakemuksella. Vuoden 2013 alusta lukien maksatushakemusta on helpotettu huomattavasti kannustamaan työnantajia palkkaamaan työntekijöitä palkkatuella.

Mikä on...?

Työolosuhteiden järjestelytuki työnantajalle

- Työolosuhteiden järjestelytuella voidaan korvata työpaikalla vammaisen tai sairaan henkilön työllistymisen tai työssäpysymisen tukemiseksi työvälineitä tai kalusteita tai työpaikan olosuhteisiin tehtäviä muutoksia, jotka ovat välttämättömiä vammasta tai sairaudesta aiheutuvan haitan poistamiseksi tai vähentämiseksi.
- Myös toisen työntekijän antama apu voidaan korvata vammaisen tai sairaan henkilön työssä selviytymisen parantamiseksi. Työolosuhteiden järjestelyistä aiheutuvat kustannukset voidaan korvata työnantajalle tämän hakemuksesta (Hakemus työolosuhteiden järjestelytuesta TM685 Lomake.fi – palvelusta).
- Vajaakuntoisen henkilön työhön sijoittumisen tai työn säilyttämisen tueksi työhallinto voi myöntää työolosuhteiden järjestelytukea. Tuella voidaan rahoittaa työkoneisiin ja –välineisiin tai työpaikan ulkoisiin olosuhteisiin tehtäviä muutoksia tai hankintoja, jotka ovat välttämättömiä vammasta tai sairaudesta aiheutuvan haitan poistamiseksi ja vähentämiseksi. Lisäksi järjestelytukena voidaan korvata toisen työntekijän antamaa apua vajaakuntoisen työssä selviytymisen parantamiseksi.
- Työolosuhteiden järjestelytukea voidaan myöntää: muutostöitä ja hankintoja varten enintään 2 500 euroa vajaakuntoista henkilöä kohti, vaikeavammaisen henkilön kohdalla enintään 3 500 euroa ja / tai toisen työntekijän antaman avun perusteella enintään 250 euroa kuukaudessa korkeintaan yhden vuoden ajaksi. Mikäli kyseessä on vaikeavammaisen henkilö, tukea voidaan myöntää enintään 350 euroa korkeintaan kahdeksi vuodeksi.
- Työolosuhteiden järjestelytukea haetaan siitä työvoimatoimistosta, jonka alueella työpaikka sijaitsee.

<http://www.vates.fi/jarjestelytuki.tyoolot>

http://www.mol.fi/mol/fi/03_koulutus_ura/04_ammattillinen_kuntoutus/01_toimenpiteet/index.jsp

Mitä on...?

Työhönvalmennus

- Työhönvalmennus sisältää työhönvalmentajien henkilökohtaista tukea ja apua, joilla tuetaan asiakkaan työhön sijoittumista yleisille työmarkkinoille.
- Työhönvalmennuksessa ammatilliset taidot hankitaan yksilöllisen työhönvalmennusohjelman avulla. Valmennus toteutetaan valtaosin työpaikalla. Tarvittaessa valmennukseen voidaan liittää kurssi- tai koulutusjaksoja. Työhönvalmennuksen kesto sovitaan tapauskohtaisesti.
- Työhönvalmentajapalvelu on vammaiselle, pitkäaikaissairaalle tai muulle työllistymiseen tukea tarvitsevalle henkilölle hankittava palvelu, jossa työhönvalmentaja toimii työllistyjän, työnantajan ja työyhteisön tukihenkilönä. Työhönvalmentaja auttaa työnhakijaa etsimään sopivaa työtä ja opastaa sekä työnhakijaa että työnantajaa työsuhteen solmimiseen, työtehtävien räätälöintiin ja työolosuhteiden sopeuttamiseen liittyvissä asioissa.
- Työhönvalmentaja voi esimerkiksi: etsiä ja räätälöidä asiakkaalleen sopivat työtehtävät yhdessä työnantajan kanssa, tukea työllistyjää työhön perehtymisessä ja työtehtävien oppimisessa, auttaa mm. työsopimuksen laadinnassa tai palkkatuen hakemisessa, perehdyttää työyhteisöä uuden työtoverin tulon liittyvissä asioissa, tukea työllistynyttä työsuhteen solmimisen jälkeenkin ja olla myös työnantajan tukena työsuhteen aikana.
- Työhönvalmennuspalvelun käyttäminen on työnantajalle hyvä ja turvallinen tapa rekrytoida työntekijöitä. Työhönvalmentaja tuntee usein hyvin työllistyjäasiakkaansa osaamisen ja pystyy antamaan oikean kuvan työllistyjän työkyvystä. Työhönvalmentajalla on myös usein hyvät verkostot, joiden kautta voidaan hankkia taustatukea niin työllistyjälle kuin työyhteisöllekin rekrytoinnin onnistumiseksi.
- Työhönvalmennuspalvelua tarjoavat erilaiset yritykset, järjestöt, säätiöt, yhdistykset, kunnat ja kaupungit. Palvelun voi hankkia omalle asiakkaalleen esimerkiksi te-toimisto tai työvoiman palvelukeskus. Myös eläkevakuutusyhtiöt ja liikenne- ja tapaturmavakuutusyhtiöt hankkivat työhönvalmentajien palvelua. Työhönvalmentajapalvelu voi olla myös erilaisten projektien toimintaa.

<http://www.vates.fi/service.cntum?pageId=154200>

http://www.mol.fi/mol/fi/03_koulutus_ura/04_ammattillinen_kuntoutus/01_toimenpiteet/index.jsp

http://www.ilmarinen.fi/Production/fi/tietopankki/03_ammattillinen_kuntoutus/03_kuntoutuja/03_kuntoutusmuodot/01_tyokokeilu/index.js

[p#.Uh9KnBvlaTA](#)

Mitä on...?

Kelan työhönvalmennus

- Työhönvalmennuksessa harjoitellaan käytännön työtä joko työpaikalla, työlinikassa tai muussa Kelan hyväksymässä kuntoutusyksikössä. Sillä pyritään parantamaan yleisiä työstä selviytymisen taitojasi ja sopeutumistasi työelämään tai uuteen työpaikkaan. Tavoitteena on, että sen avulla pääset suoraan työhön esim. pitkän työelämästä poissaolon jälkeen tai sillä pystytään selvittämään sinulle sopiva koulutusvaihtoehto.
- Työhönvalmennuksesta ja sen ehdoista tehdään sopimus työhönvalmennuspaikan, valmennukseen osallistuvan ja Kelan kesken. Työhönvalmennus kestää yleensä 2–6 kuukautta yksilöllisen tarpeesi mukaan.
- Mielenterveyskuntoutujille tarkoitettu työhönvalmennus voi kestää pidempään, keskimäärin vuoden. Siinä painottuvat yksilöllinen tuki työhönvalmennuksessa sekä yleiset elämänhallinnan taidot.

http://www.kela.fi/tyoikaisille_tyohonvalmennus

Mitä on...?

Kelan mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennus

- Mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennuksen tavoitteena on parantaa kuntoutujan työvalmiuksia ja työelämässä tarvittavia sosiaalisia taitoja.
- Mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennus on tarkoitettu henkilöille, joilla on työllistymistä vaikeuttava psyykinen sairaus ja jotka tarvitsevat tukea palatakseen työelämään tai vaihtaakseen ammattia sekä nuorille, joilla on vaikeuksia saattaa ammatillisia opintojaan loppuun.
- Kuntoutujan kanssa laaditaan yksilöllinen kuntoutussuunnitelma. Tavoitteena on kuntoutujan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn parantuminen ja arjenhallinnan vahvistuminen ja lopulta sijoittuminen joko avoimille työmarkkinoille, koulutukseen, tuettuun työllistymiseen tai kuntoutujan kannalta muun mielekkään ratkaisun löytäminen.
- Kyseessä on Kelan ammatillinen kuntoutus, jonka kesto määritellään yksilöllisesti.
- Mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennusta on tarjolla yksityisissä työkeskuksissa, työhönvalmennussäätioissä ja työpajoilla. Kuntoutuksen aikana työskennellään tuetusti ja kartutetaan elämönhallintataitoja yksilö- ja ryhmävalmennuksen keinoin. *Loppuvaiheessa kuntoutujalla on mahdollisuus työskennellä tuetusti avoimilla työmarkkinoilla.*

http://www.tyopajatieto.fi/tyopajatieto/millaisia_palveluja_tyopajat_tar/tyossa_tapahtuva_kuntoutus/mielenterveyskuntoutujien_tyohon/

Mikä on...?

Tuetun työllistymisen yksikkö / palvelu

- Tuetun työllistymisen menetelmää – tuetun työllistymisen työhönvalmennusta – soveltava yksikkö / palvelu. Tuetun työllistymisen menetelmän tavoitteena on asiakkaan työllistyminen työsuhteeseen tavalliseen työyhteisöön erityisen tukihenkilön – tuetun työllistymisen työhönvalmentajan – yksilöllisesti räätälöidyn ja tarvittaessa vaikka pysyvän tuen avulla. Tuetun työllistymisen yksikkö / palvelu voi olla osa erityistyöllistämisen yksikön palveluvalikoimaa tai kokonaan itsenäinen toimiyksikkö.

<http://www.vates.fi/service.cntum?pageld=118420>

Mielenterveyskuntoutujien klubitalo

- Mielenterveyskuntoutujien ja henkilökunnan yhdessä muodostama kuntouttava yhteisö, jonka tavoitteena on tarjota kuntoutujille mahdollisuus palata takaisin yhteiskuntaan ja työelämään mielenterveysongelmien jälkeen. Klubitalossa kuntoutujat ovat jäseniä osallistuen tasavertaisesti toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Klubitalotoiminnan yhtenä tavoitteena on auttaa jäseniä siirtymään normaaliin työelämään ns. siirtymätyöpaikkaohjelmien kautta.

<http://www.vates.fi/service.cntum?pageld=118420>

